

Historie VictoriefondsCultuurprijs

De huidige prijs, ontstaan in 1990 heeft in haar ruim dertigjarig bestaan diverse namen en vormen gehad.

Toen in 1990 Boekhandel Zwaan 100 jaar bestond en zich hofleverancier mocht noemen, was dat voor de toenmalige directeur Ger Voorn aanleiding om een Cultuurprijs in te stellen. Hij was namelijk een ware mecenas wat de kunsten betrof en ondersteunde die al jaren. Hij noemde deze 'De Reijer Jan Zwaan Cultuurprijs' naar de eerste boekhandelaar van Zwaan in het pand aan de Gedempte Nieuwesloot. De eerste uitreiking van deze prijs was aan Grafisch Atelier Alkmaar in de vorm van 4000 gulden en een oorkonde. Het prijzengeld werd door de boekhandel geschonken.

Aanvankelijk werd de prijs jaarlijks uitgereikt. Een jury bestaande uit Ger Voorn, diverse kunstenaars, de bibliotheek, Theater Provadja en Theater de Vest stelde een lijst samen met kandidaten. De prijs werd toegekend aan een persoon of instelling. Een systeem van nominaties ontbrak in de eerste 10 jaar van de prijs.

In 1992 werd de Stichting Cultuurprijs regio Alkmaar opgericht. Vanaf dat moment participeerde de gemeente Alkmaar in de stichting en ondersteunde de prijs ook financieel. In 1997 werd de Reijer Jan Zwaanprijs Cultuurprijs omgedoopt in de Alkmaarse Cultuurprijs. Na 1998 werd de cultuurprijs tweejaarlijks uitgereikt.

Vanaf 2004 t/m 2010 kreeg het publiek een belangrijke stem via de krant. Dat was geen gelukkige werkwijze. Gerenommeerde artiesten/kunstenaars/musici vielen af en bovendien bood de cultuurprijs de winnaars onvoldoende podium doordat de kandidaten zich niet konden presenteren.

Vanaf 2005 werd HDC media bij de prijs betrokken en werd de naam gewijzigd in Cultuurprijs. In 2006 wordt de prijs door een aantal gemeenten rondom Alkmaar ondersteund. De Rabobank Alkmaar e.o. wordt in 2007 hoofdsponsor en de eerste uitreiking van de Rabobank Cultuurprijs vindt in 2008 plaats. Vanaf 2010 is de Rabobank Jong Talentprijs ingesteld.

Vanaf 2012 is de werkwijze van de cultuurprijs grondig gewijzigd en staan de makers veel meer centraal. Bovendien worden de cultuurprijzen in drie categorieën uitgereikt; Letteren, Visuele Kunsten en Podiumkunsten. In 2014 vinden de eerste prijsuitreikingen plaats waarbij voor elke categorie een aparte prijsuitreiking wordt georganiseerd. Via een jury, die iedere twee jaar opnieuw wordt samengesteld met vakmensen uit verschillende disciplines, worden kunstenaars in de drie categorieën gezocht en genomineerd. Kwaliteit van het werk van de genomineerden en de uiteindelijke winnaar is daarbij een belangrijk criterium.

Het Stedelijk Museum Alkmaar presenteert de genomineerden Visuele Kunsten met een speciale tentoonstelling, Letteren wordt afwisselend op een intieme kleine locatie in één van de omliggende gemeenten uitgereikt en Podiumkunsten in de Vest. De genomineerden hebben allen een relatie met de deelnemende gemeenten *)

Vanaf 2013 is de Oeuvreprijs in het leven geroepen, deze wordt door de vakjury uitgereikt aan een kunstenaar die boven het niveau van een reguliere kunstenaar uitstijgt.

In 2017 is het Victoriefonds een belangrijke sponsor geworden en is de huidige naam ontstaan: VictoriefondsCultuurprijs.

*) Alkmaar (Driehuizen, Schermerhorn, Graft-DeRijp), Bergen (Egmond, Schoorl, Camperduin), Heerhugowaard, Langedijk (St.Pancras, Broek op Langedijk en Noord-en Zuid-Scharwoude) Castricum (Limmen, Akersloot en Bakkum) en Heiloo.